

MĀCĪBU ĪSTENOŠANAS GRAFIKS

MEŽA BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS AIZSARDZĪBA UN SAGLABĀŠANA MEŽIZSTRĀDĒ, KULTŪRVĒSTURISKIE OBJEKTI MEŽĀ

Apjoms stundās: 40 akadēmiskās stundas

Teorija 24 akadēmiskās stundas

Praktiskās mācības: 16 akadēmiskās stundas

Mērķis un uzdevumi: mežsaimniecībā nodarbināto profesionālā tālākizglītošana par meža bioloģiskajai daudzveidībai nepieciešamo struktūru saglabāšanu, biotopu vai sugu dzīvotņu atpazīšanu un apsaimniekošanu, lai nodrošinātu Latvijā iegūto kokmateriālu pilnvērtīgu atzīšanu starptautiskajos koksnes tirgos, tā palielinot meža īpašnieku un meža nozares kopējo konkurētspēju un ekonomisko izaugsmi.

Lektori: Mācības tiek realizētas sadarbībā ar lektoriem un speciālistiem no Dabas aizsardzības pārvaldes, Pasaules Dabas Fonda, Latvijas Valsts mežzinātnes institūta SILAVA, Latvijas Ornitoloģijas biedrības, SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment un LLKC Meža konsultāciju pakalpojumu centra.

Datums	Mācību tematika	Mācību stundu skaits	
		Teorētiskās nodarbības	Praktiskās nodarbības
1. diena (teorija)	Meža bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nepieciešamība un pamatojums. Nacionālie, ES un starptautiskie normatīvie akti.	1.0	
	Līdzšinējais sniegums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, riski, izaicinājumi. Rādītāji citās ES valstīs.	1.0	
	Mežsaimniecības ietekme uz vidi, sugu un biotopu izplatību, bioloģisko daudzveidību. Potenciālo klimata izmaiņu ietekme uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) stāvokli un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.	1.0	
	Valsts aizsardzībā esošās ĪADT, to loma, nozīmīgākās vērtības, galvenie aprobežojumi. Īpaši aizsargājami meža biotopi. Pieejamās kompensācijas. Aizsargājamo teritoriju platību izmaiņu dinamika, rādītāji citās ES valstīs.	1.5	
	Nozīmīgākās saglabājamās augu sabiedrības mežos, aizsargājamās teritorijas saglabāšanas režīma nodrošināšanai.	0.5	
	Likumdošanas prasības par ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanu, apsaimniekošanas prasībām. Aizsargjoslu noteikšana praksē. Meliorācijas kadastrs. Likumdošanas prasības par augsnes bojājumiem mežizstrādes laikā.	1.0	
	Latvijas kultūrvēsturiskais mantojums, saistošā likumdošana, objektu veidi, aizsardzības un apsaimniekošanas prasības mežā. Biežāk sastopamās vērtības mežā.	1.5	
	KOPĀ	7.5	

2. diena (teorija)	Bioloģiskā daudzveidība mežā. Bioloģiski vērtīgo struktūru nozīme mežā – atmirusī koksne, stubeņi, veci koki u.c. Bioloģiski nozīmīgo struktūru saglabāšana meža apsaimniekošanas darbos.	1.5	
	Dabas aizsardzības noteikumu prasības meža apsaimniekošanā, dabas aizsardzības prasības koku ciršanā. Izmaiņas likumdošanā, citu valstu pieeja.	0.5	
	Meža sertifikācijas prasības bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai mežos. FSC, PEFC, SBP sertifikācijas sistēmas. Kontrolētā koksne, sabiedrības intereses mežā.	1.5	
	Klimata izmaiņas un bioloģiskā daudzveidība, adaptāciju iespējas.	0.5	
	Meža un ūdens ekosistēmu mijiedarbība, riski ūdens kvalitātei mežizstrādes un meža infrastruktūras darbu laikā. Ūdenstilpju, ūdensteču aizsargjoslu nozīme meža ekosistēmā. Ūdens kvalitātes paaugstināšanas pasākumi meža infrastruktūras objektos.	1.5	
	Meža un ūdens ekosistēmas funkcijas, kas jā saglabā mežizstrādes un meža infrastruktūras darbu procesā. Pasākumi augsnes un ūdens kvalitātes saglabāšanai meža apsaimniekošanas laikā, augsnes bojājumu potenciāli izraisītie apdraudējumi ūdens kvalitātei.	1.0	
	Ūdenstece stāvokļa novērtēšana. Funkcionālas aizsargjoslas plānošana ūdenstecei/ūdenstilpnei, apsaimniekošanas režīma plānošana.	1.0	
	Privātajos mežos biežāk sastopamo dabisko meža biotopu un ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu raksturojums, secinājumi no biotopu kartēšanas.	0.5	
	KOPĀ	8.0	
3. diena (teorija un prakse)	Dabas aizsardzības prasības mežu apsaimniekošanā meža putnu stāvokļa uzlabošanai.	0.5	
	Īpaši aizsargājamās un apdraudētās meža putnu sugas – kā noteikt to klātbūtni mežā vai atpazīt sugas dzīvotni. Datu avoti, no kuriem uzzināt par sugu atradnēm savā mežā.	2.0	
	Būtiskākās mežsaimnieciskās darbības ietekmes uz putniem. Iespējas mazināt mežsaimnieciskās darbības negatīvās ietekmes (no mežsaimnieciskās darbības aizlieguma līdz sezonālam pārtraukumam), mikroliegumu veidošana, vēsture, galvenie principi.	1.0	
	Saglabājamo bioloģiski nozīmīgo un putniem nepieciešamo struktūru noteikšana mežaudzē.		2
	Meža putnu sugas klātbūtnes mežā vai sugas dzīvotnes atpazīšana.		2
	KOPĀ	3.5	4
4. diena (teorija un prakse)	Bioloģiskā daudzveidība mežā, sugu izplatība un pielāgošanās spēja. Dabiskie procesi un traucējumi mežā, to veidi galvenajos meža tipos.	1.0	
	Galveno ES un Latvijas aizsargājamo meža	2.0	

	biotopu raksturojums. Noteikšanas specifika, minimālās prasības un kvalitātes vērtēšana. Biotopos sastopamās aizsargājamās sugas, to ekoloģija un raksturojums.		
	ES biotopa un Latvijas biotopa kartēšanas un monitoringa anketa, anketas saturs un aizpildīšana	0.5	
	Cik jāaizsargā, lai būtu pietiekoši?	0.5	
	Meža bioloģiskās daudzveidības novērtēšana ikdienas meža apsaimniekošanas plānošanā, izmantojot kontrollapu.	1.0	
	ES nozīmes aizsargājamā meža biotopa novērtēšana.		2
	Mežaudzes novērtēšana atbilstoši ES biotopa un LV biotopa kritērijiem, izmantojot biotopu kartēšanas un monitoringa anketu. (Apskata nozīmīgās struktūras un/vai sugas).		2
	KOPĀ	5	4
5. diena (prakse)	Mežaudzes novērtēšana atbilstoši bioloģiski vērtīgas mežaudzes kritērijiem, izmantojot kontrollapu. Mežaudze atbilst bioloģiski vērtīgas mežaudzes statusam. (Apskata nozīmīgās struktūras un/vai sugas).		1.5
	Mežaudzes novērtēšana atbilstoši bioloģiski vērtīgas mežaudzes kritērijiem, izmantojot kontrollapu. Mežaudze neatbilst bioloģiski vērtīgas mežaudzes kritērijiem.		1.5
	Ūdenstece dabas vērtību, jūtīguma un pievienotās vērtības novērtējums.		1.5
	Kultūrvēsturiskā mantojuma objekts, mežizstrādes darbu plānošana tā teritorijā un ap to.		1,5
	Saglabājamo bioloģiski nozīmīgo struktūru izvēle mežaudzē. Izcirtumā saglabāto bioloģiskās daudzveidības struktūru un augsnes bojājumu novērtēšana.		2
	KOPĀ	0	8
		24	16
PAVISAM KOPĀ		40	